ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 15ης Νοεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση C-392/02,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2002,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους H.-P. Hartvig και G. Wilms, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Δανίας, εκπροσωπούμενου από τον J. Molde, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η δανική.

υποστηριζόμενου από:

το **Βασίλειο του Βελγίου,** εκπροσωπούμενο από την A. Snoecx,

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας,** εκπροσωπούμενη από τον W.-D. Plessing, επικουρούμενο από τους D. Sellner και U. Karpenstein, Rechtsanwälte,

την **Ιταλική Δημοκρατία,** εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον G. de Bellis, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

το **Βασίλειο των Κάτω Χωρών,** εκπροσωπούμενο από τις H. G. Sevenster και J. van Bakel,

την **Πορτογαλική Δημοκρατία,** εκπροσωπούμενη από τους L. Fernandes, Â. Seiça Neves και J. A. dos Anjos, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

το **Βασίλειο της Σουηδίας,** εκπροσωπούμενο από τον A. Kruse καθώς και τις K. Wistrand και A. Falk, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνοντες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas και J. Makarczyk, προέδρους τμήματος, C. Gulmann, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, S. von Bahr (εισηγητή), P. Kūris, U. Lõhmus, E. Levits και A. Ó Caoimh, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Ιανουαρίου 2005,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι το Βασίλειο της Δανίας, δεδομένου ότι οι δανικές αρχές δεν έθεσαν στη διάθεση της Επιτροπής, ως ίδιους πόρους, ποσό 104 409,60 δανικών κορωνών (DKK) πλέον τόκων υπερημερίας από τις 20 Δεκεμβρίου 1999, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο και, μεταξύ άλλων, παρέβη το άρθρο 10 ΕΚ καθώς και τα άρθρα 2 και 8 της αποφάσεως 94/728/ΕΚ,

Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 293, σ. 9).

Το νομικό πλαίσιο

2 Από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της αποφάσεως 94/728, η οποία αντικατέστησε την απόφαση 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 185, σ. 24), προκύπτει ότι συνιστούν ίδιους πόρους που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Κοινοτήτων, μεταξύ άλλων:

— οι αποκαλούμενοι «παραδοσιακοί» πόροι (άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β'), που προέρχονται από:

— εισφορές, πριμοδοτήσεις, συμπληρωματικά ή εξισωτικά ποσά, πρόσθετα ποσά ή συντελεστές και λοιπά τέλη που έχουν θεσπιστεί ή θα θεσπιστούν από τα θεσμικά όργανα των Κοινοτήτων επί των συναλλαγών με χώρες μη μέλη, στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής·

— τους δασμούς του κοινού δασμολογίου και τους λοιπούς δασμούς που έχουν θεσπιστεί ή θα θεσπιστούν από τα θεσμικά όργανα των Κοινοτήτων επί των συναλλαγών με χώρες μη μέλη·

— ο πόρος που αποκαλείται «ΦΠΑ» (άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ'), που προέρχεται από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή που ισχύει για όλα τα κράτη μέλη στη φορολογική βάση του ΦΠΑ·

— ο πόρος που αποκαλείται «ΑΕΠ» ή «συμπληρωματικός» (άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ'), που προέρχεται από την εφαρμογή συντελεστή –που θα καθοριστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού, βάσει όλων των άλλων εσόδων– στο άθροισμα των ΑΕΠ (ακαθάριστο εθνικό προϊόν) όλων των κρατών μελών.

3 Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου 2, «τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως έξοδα είσπραξης, το 10 % των ποσών που πρέπει να καταβληθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχεία α' και β'». Δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 3, της αποφάσεως 2000/597/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 253, σ. 42), το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 25 % για τα βεβαιωθέντα μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000 ποσά.

4 Το άρθρο 8 της αποφάσεως 94/728 ορίζει:

«1. Οι κοινοτικοί ίδιοι πόροι που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', εισπράττονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, οι οποίες προσαρμόζονται, ενδεχομένως, στις απαιτήσεις των κοινοτικών ρυθμίσεων. Η Επιτροπή προβαίνει, σε τακτά διαστήματα, σε εξέταση των εθνικών διατάξεων που της γνωστοποιούν τα κράτη μέλη, ανακοινώνει στα κράτη μέλη τις προσαρμογές που θεωρεί αναγκαίες για τη διασφάλιση της πιστότητάς τους προς τις κοινοτικές ρυθμίσεις και υποβάλλει έκθεση στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Τα κράτη μέλη θέτουν τους πόρους που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', στη διάθεση της Επιτροπής.

2. [...] το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, επί προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, καθώς και τις διατάξεις για τον έλεγχο της είσπραξης, την απόδοση στην Επιτροπή και την καταβολή των εσόδων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 5.»

5 Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως, οι διατάξεις στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 8, παράγραφος 2, της αποφάσεως 94/728 περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1552/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για την εφαρμογή της αποφάσεως 88/376 (ΕΕ L 155, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) 1355/96 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 1996 (ΕΕ L 175, σ. 3, στο εξής: κανονισμός 1552/89), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 14 Ιουλίου 1996.

6 Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1552/89 ορίζει ότι «η Κοινότητα πρέπει να διαθέτει τους ιδίους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 2 της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ υπό τους καλύτερους δυνατούς όρους και ότι, για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να καθοριστούν οι λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής τους ίδιους πόρους που χορηγούνται στις Κοινότητες».

7 Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 1α, του εν λόγω κανονισμού:

«1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της αποφάσεως 88/376/ΕΚ, Ευρατόμ θεωρείται βεβαιωθείσα άπαξ και πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση του ποσού και την ανακοίνωσή του στον οφειλέτη.

1α. Η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 είναι η ημερομηνία λογιστικής καταχώρησης που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία.

[...]»

8 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ιδίου κανονισμού προβλέπει ότι, «σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10, το ποσό των ιδίων πόρων πιστώνεται από κάθε κράτος μέλος στο λογαριασμό που έχει ανοιχθεί για το σκοπό αυτό στο όνομα της Επιτροπής στο Δημόσιο Ταμείο του ή στον οργανισμό που έχει ορίσει».

9 Σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 1552/89:

«Κάθε καθυστέρηση στις εγγραφές του λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, δημιουργεί, για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, την υποχρέωση καταβολής τόκων με επιτόκιο ίσο προς το επιτόκιο που εφαρμόζεται κατά την ημέρα της λήξης στη χρηματαγορά του οικείου κράτους μέλους για τις βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, προσαυξημένο κατά 2 μονάδες. Το επιτόκιο αυτό αυξάνεται κατά 0,25 μονάδες κατά μήνα καθυστέρησης. Το αυξημένο κατ' αυτό τον τρόπο επιτόκιο εφαρμόζεται για όλη την περίοδο υπερημερίας.»

10 Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού:

«1. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα ποσά που αντιστοιχούν στα βεβαιωθέντα, σύμφωνα με το άρθρο 2, έσοδα να αποδίδονται στην Επιτροπή κατά τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Τα κράτη μέλη απαλλάσσονται της υποχρεώσεως να αποδίδουν στην Επιτροπή τα ποσά που αντιστοιχούν στα βεβαιωθέντα έσοδα, μόνον εάν η είσπραξη δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί για λόγους ανωτέρας βίας. Εξάλλου, σε ορισμένες

περιπτώσεις, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής τα σχετικά ποσά εφόσον αποδεικνύεται, μετά από διεξοδική εξέταση όλων των στοιχείων της εν λόγω περίπτωσης, ότι είναι οριστικά αδύνατον να εισπράξουν τα οφειλόμενα για λόγους πέραν της ευθύνης τους. [...]»

11 Το άρθρο 201, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), ορίζει, όσον αφορά τη δημιουργία της τελωνειακής οφειλής:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς

ή

β) από την υπαγωγή του στο καθεστώς προσωρινής εισδοχής με μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς.

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται τη στιγμή της αποδοχής της σχετικής τελωνειακής διασάφησης.»

12 Σύμφωνα με το άρθρο 204, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από τη μη εκτέλεση μιας από τις υποχρεώσεις τις οποίες συνεπάγεται, για εμπόρευμα υποκείμενο σε εισαγωγικούς δασμούς, η παραμονή του σε προσωρινή εναπόθεση ή η χρησιμοποίηση του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο έχει τεθεί

ή

β) από τη μη τήρηση ενός από τους όρους που έχουν καθοριστεί για την υπαγωγή εμπορεύματος υπό το καθεστώς αυτό ή για την έγκριση μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού λόγω της χρησιμοποίησης του εμπορεύματος για ειδικούς σκοπούς

σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 203, εκτός αν αποδειχθεί ότι οι παραλείψεις αυτές δεν είχαν πραγματικές συνέπειες για την ορθή λειτουργία της προσωρινής εναπόθεσης ή του σχετικού τελωνειακού καθεστώτος.

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται είτε τη στιγμή κατά την οποία παύει να τηρείται η υποχρέωση η μη εκπλήρωση της οποίας γεννά την τελωνειακή οφειλή, είτε τη στιγμή κατά την οποία το εμπόρευμα τέθηκε υπό το συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς εφόσον αποδεικνύεται εκ των υστέρων ότι ένας από τους όρους που καθορίστηκαν για την υπαγωγή του εν λόγω εμπορεύματος στο καθεστώς αυτό ή για την έγκριση μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού λόγω της χρησιμοποίησης του εμπορεύματος για ειδικούς σκοπούς δεν είχε πράγματι τηρηθεί.»

13 Όσον αφορά τις βεβαιώσεις και την ανακοίνωση στον οφειλέτη του ποσού των δασμών, το άρθρο 217 του εν λόγω κώδικα προβλέπει:

«1. Κάθε ποσό των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που προκύπτει από τελωνειακή οφειλή, που στο εξής καλείται "ποσό των δασμών", υπολογίζεται από τις τελωνειακές αρχές μόλις αυτές διαθέτουν τα απαραίτητα στοιχεία και εγγράφεται από τις εν λόγω αρχές στα λογιστικά βιβλία ή σε οποιοδήποτε άλλο υπόθεμα επέχει θέση βιβλίων (βεβαίωση).

[...]

Οι τελωνειακές αρχές μπορούν να μη βεβαιώνουν ποσά δασμών τα οποία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 221, παράγραφος 3, δεν μπορούν να γνωστοποιηθούν στον οφειλέτη λόγω εκπνοής της καθορισμένης προθεσμίας.

2. Οι πρακτικοί τρόποι βεβαίωσης των δασμών καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Οι τρόποι αυτοί μπορούν να διαφέρουν ανάλογα με το αν οι τελωνειακές αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους υπό τους οποίους γεννάται η τελωνειακή οφειλή, εξασφαλίζονται ή όχι ως προς την καταβολή των εν λόγω ποσών.»

14 Σύμφωνα με το άρθρο 218 του εν λόγω κώδικα:

«1.Όταν τελωνειακή οφειλή γεννάται από την αποδοχή διασάφησης για τη θέση εμπορεύματος υπό τελωνειακό καθεστώς άλλο εκτός της προσωρινής εισαγωγής με μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς ή από οιαδήποτε άλλη πράξη που έχει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με την αποδοχή αυτή, η βεβαίωση του ποσού

που αντιστοιχεί σ' αυτή την τελωνειακή οφειλή πρέπει να πραγματοποιείται μόλις υπολογιστεί το ποσό αυτό και, το αργότερο, τη δεύτερη ημέρα μετά από εκείνη κατά τη διάρκεια της οποίας χορηγήθηκε η άδεια παραλαβής του εμπορεύματος.

[...]

3. Σε περίπτωση που γεννάται τελωνειακή οφειλή υπό όρους διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η βεβαίωση του ποσού των αντίστοιχων δασμών πρέπει να γίνει σε διάστημα δύο ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η τελωνειακή αρχή είναι σε θέση:

α) να υπολογίσει το εν λόγω ποσό των δασμών

και

β) να ορίσει τον οφειλέτη.»

15 Το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει:

«1. Όταν το ποσό των δασμών που προκύπτουν από τελωνειακή οφειλή δεν έχει βεβαιωθεί σύμφωνα με τα άρθρα 218 και 219 ή έχει βεβαιωθεί σε ύψος χαμηλότερο εκείνου που νομίμως οφειλόταν, η βεβαίωση του ποσού των δασμών που έχει ή που απομένει να εισπραχθεί πρέπει να γίνει σε διάστημα δύο ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η τελωνειακή αρχή αντιλήφθηκε την κατάσταση αυτή

και είναι σε θέση να υπολογίσει το νομίμως οφειλόμενο ποσό και να ορίσει τον οφειλέτη (βεβαίωση εκ των υστέρων). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 219.

2. [...] δεν επιτρέπεται εκ των υστέρων βεβαίωση όταν:

[...]

β) το νομίμως οφειλόμενο ποσό των δασμών δεν βεβαιώθηκε από λάθος των ίδιων των τελωνειακών αρχών, το οποίο λογικά δεν μπορούσε να ανακαλυφθεί από τον οφειλέτη, εφόσον ο τελευταίος ενήργησε με καλή πίστη και τήρησε όλες τις διατάξεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά την τελωνειακή διασάφηση

[...]»

16 Το άρθρο 221 του εν λόγω κώδικα ορίζει:

«1. Το ποσό των δασμών πρέπει να γνωστοποιείται στον οφειλέτη, με την κατάλληλη διαδικασία, μόλις βεβαιωθεί.

[...]

3. Η γνωστοποίηση στον οφειλέτη δεν είναι δυνατόν να γίνει μετά τη λήξη τριετούς προθεσμίας από την ημερομηνία γένεσης της τελωνειακής οφειλής. Ωστόσο, όταν η αδυναμία των τελωνειακών αρχών να προσδιορίσουν το ακριβές ποσό των νομίμως οφειλομένων δασμών οφείλεται σε πράξη που υπόκειται σε ποινική δικαστική δίωξη, η εν λόγω γνωστοποίηση γίνεται εφόσον αυτό προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, και μετά τη λήξη της εν λόγω τριετούς προθεσμίας.»

17 Το άρθρο 869 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1), προβλέπει:

«Οι τελωνειακές αρχές αποφασίζουν μόνες τους να μην βεβαιώνουν εκ των υστέρων τους μη εισπραχθέντες δασμούς:

[...]

β) στις περιπτώσεις που κρίνουν ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κώδικα και εφόσον το ποσό που δεν κατέβαλε ο επιχειρηματίας λόγω σφάλματος, και το οποίο μπορεί, ενδεχομένως, να αφορά πολλές πράξεις εισαγωγής ή εξαγωγής, είναι κατώτερο των 2 000 [ευρώ]·

[...]»

18 Με το άρθρο 1, σημείο 5, του κανονισμού (ΕΚ) 1677/98 της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1998, για την τροποποίηση του κανονισμού 2454/93 (ΕΕ L 212, p. 18), οι όροι «2 000 [ευρώ]» που περιλαμβάνονται στο εν λόγω άρθρο 869, στοιχείο β', αντικαταστάθηκαν από τους όρους «50 000 [ευρώ]».

19 Το άρθρο 871, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2454/93 προβλέπει:

«Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 869, όταν οι τελωνειακές αρχές, είτε κρίνουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κώδικα είτε έχουν επιφυλάξεις όσον αφορά την εφαρμογή των κριτηρίων της προαναφερθείσας διάταξης σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, διαβιβάζουν την υπόθεση στην Επιτροπή για να εξετασθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 872 έως 876 [...]»

20 Σύμφωνα με το άρθρο 873, πρώτο εδάφιο, του ιδίου αυτού κανονισμού:

«Μετά από διαβούλευση με ομάδα εμπειρογνωμόνων που απαρτίζεται από αντιπροσώπους όλων των κρατών μελών οι οποίοι συνέρχονται στο πλαίσιο της επιτροπής για να εξετάσουν τη συγκεκριμένη υπόθεση, η Επιτροπή αποφασίζει είτε ότι η εξετασθείσα περίπτωση δικαιολογεί την εκ των υστέρων βεβαίωση των δασμών είτε ότι δεν τη δικαιολογεί.»

Το ιστορικό της διαφοράς

21 Μια δανική επιχείρηση (στο εξής: «εισαγωγέας επιχείρηση») εισήγαγε από την Κίνα στη Δανία κατεψυγμένο αρακά. Μέχρι το τέλος του 1995, τα εν λόγω εμπορεύματα μεταπωλούνταν πριν από τον εκτελωνισμό τους σε Δανό χονδρέμπορο ο οποίος

επιβαρυνόταν με τη διασάφηση. Ο χονδρέμπορος αυτός είχε άδεια τελικής χρήσεως βάσει της οποίας απήλαυε μηδενικού συντελεστή εισαγωγικών δασμών λόγω του ιδιαίτερου προορισμού του εμπορεύματος.

22 Από την 1η Ιανουαρίου 1996, η εισαγωγέας επιχείρηση προέβη η ίδια στις διατυπώσεις εκτελωνισμού. Οι τελωνειακές αρχές του Ballerup (Δανία) δέχτηκαν τις διασαφήσεις της εν λόγω επιχειρήσεως χωρίς να εξετάσουν αν η επιχείρηση αυτή είχε άδεια τελικής χρήσεως των εν λόγω εμπορευμάτων και εξακολούθησαν να εφαρμόζουν μηδενικό συντελεστή εισαγωγικών δασμών.

23 Στις 12 Μαΐου 1997, οι τελωνειακές αρχές του Vejle (Δανία) διαπίστωσαν ότι η εισαγωγέας επιχείρηση δεν διέθετε την εν λόγω άδεια και διόρθωσαν δύο διασαφήσεις, εφαρμόζοντας συντελεστή 16,8 %. Κατά συνέπεια, η εισαγωγέας επιχείρηση απευθύνθηκε, αυθημερόν, στις τελωνειακές αρχές του Ballerup που αναδιόρθωσαν τις εν λόγω διορθώσεις και εφάρμοσαν εκ νέου τον μηδενικό συντελεστή χωρίς να απαιτήσουν την προσκόμιση άδειας τελικής χρήσεως των εμπορευμάτων.

24 Κατά τη διάρκεια εκ των υστέρων ελέγχου των 25 διασαφήσεων που είχαν κατατεθεί μεταξύ της 9ης Φεβρουαρίου 1996 και της 24ης Οκτωβρίου 1997, οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές διαπίστωσαν ότι η εισαγωγέας επιχείρηση δεν διέθετε την άδεια που απαιτείται για να απολαύει του καθεστώτος τελικής χρήσεως. Οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές απαίτησαν από την εν λόγω επιχείρηση την καταβολή των μη εισπραχθέντων εισαγωγικών δασμών, ποσού 509 707,30 DKK (δηλαδή περίπου 69 000 ευρώ).

25 Οι δανικές τελωνειακές αρχές, αφού διαπίστωσαν ότι η αναδιόρθωση των από 12 Μαΐου 1997 διορθώσεων δημιούργησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της επιχειρήσεως ως προς την ορθότητα της ακολουθηθείσας τελωνειακής διαδικασίας, ρώτησαν την Επιτροπή αν, σύμφωνα με το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, μπορούσαν δικαιολογημένα να μη βεβαιώσουν εκ των

υστέρων τους εισαγωγικούς δασμούς που απαιτούνταν από την επιχείρηση για τις κατατεθείσες μετά την ημερομηνία αυτή διασαφήσεις, που αντιστοιχούσαν σε 140 409,60 DKK (ήτοι περίπου 19 000 ευρώ). Με την από 19 Ιουλίου 1999 απόφαση, η Επιτροπή απάντησε καταφατικώς.

26 Με την απόφασή της, η Επιτροπή έκρινε μεταξύ άλλων ότι η αναδιόρθωση, εκ μέρους των τελωνειακών αρχών του Ballerup στις 12 Μαΐου 1997, των διορθώσεων των τελωνειακών αρχών του Vejle πρέπει να θεωρηθεί ως σφάλμα των αρμόδιων δανικών αρχών, το οποίο δεν μπορούσε ευλόγως να αποκαλύψει ο ενδιαφερόμενος.

27 Με το από 21 Οκτωβρίου 1999 έγγραφο, η Επιτροπή κάλεσε τις δανικές αρχές να της αποδώσουν το ποσό των 140 409,60 DKK, ως ιδίους πόρους, πριν από την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί την αποστολή του εν λόγω εγγράφου, δηλαδή τις 20 Δεκεμβρίου 1999, άλλως θα τρέξουν οι τόκοι υπερημερίας που προβλέπονται στην ισχύουσα κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Με το από 15 Δεκεμβρίου 1999 έγγραφο, η Δανική Κυβέρνηση αρνήθηκε να αποδώσει στην Επιτροπή το ποσό αυτό.

28 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως. Η Επιτροπή, αφού όχλησε το Βασίλειο της Δανίας να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, στις 6 Απριλίου 2001, εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη καλώντας το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα μέτρα που είναι αναγκαία για να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς της.

29 Η Επιτροπή, επειδή δεν έμεινε ικανοποιημένη από την απάντηση στην αιτιολογημένη της γνώμη, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Επί του παραδεκτού

30 Η Γερμανική Κυβέρνηση, διευκρινίζοντας ότι, σύμφωνα με το άρθρο 92, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξετάζει αυτεπαγγέλτως το παραδεκτό της προσφυγής, ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως.

31 Η υπό κρίση προσφυγή αποτελεί αγωγή αποζημιώσεως θεμελιούμενη σε παράβαση του τελωνειακού κώδικα. Δεδομένου ότι η εν λόγω προσφυγή δεν προβλέπεται στο σύστημα της Συνθήκης ΕΚ, αρμόδια για την επίλυση της εν λόγω διαφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 240 ΕΚ, είναι τα δανικά δικαστήρια.

32 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή με την προσφυγή της προσάπτει στο Βασίλειο της Δανίας ότι δεν της απέδωσε ένα συγκεκριμένο ποσό ιδίων πόρων και τους αντιστοίχους τόκους υπερημερίας κατά παράβαση των διατάξεων της αποφάσεως 94/728 και του κανονισμού 1552/89.

33 Επομένως, με την υπό κρίση προσφυγή, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι το Βασίλειο της Δανίας παρέβη υποχρέωση που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο και δεν ζητεί να υποχρεωθεί το εν λόγω κράτος μέλος στην καταβολή αποζημιώσεως.

34 Η προσφυγή είναι ως εκ τούτου παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

35 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι κατά την έννοια του άρθρου 2 της αποφάσεως 94/728 υφίστανται από της δημιουργίας της τελωνειακής οφειλής και, κατά συνέπεια, το ποσό των 140 409,60 DKK έπρεπε να έχει αποδοθεί στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως. Επομένως, ελλείψει της άδειας που απαιτείται προκειμένου να ισχύσει το καθεστώς τελικής χρήσεως, από το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89 προκύπτει ότι οι δανικές αρχές έπρεπε να διαπιστώσουν την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των εν λόγω πόρων κατά τον ίδιο χρόνο που έπρεπε να εφαρμόσουν ορθώς τις τελωνειακές διατάξεις εισπράττοντας τους τελωνειακούς δασμούς.

36 Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι το γεγονός ότι μια επιχείρηση απαλλάσσεται της καταβολής των τελωνειακών δασμών σύμφωνα το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα δεν ασκεί καμία επιρροή στο ζήτημα αν το ίδιο το κράτος μέλος πρέπει να καταβάλει το εν λόγω ποσό στην Επιτροπή. Πράγματι, ο τελωνειακός κώδικας διέπει μόνον τις σχέσεις μεταξύ των επιχειρηματιών και των εθνικών αρχών που είναι υπεύθυνες για την είσπραξη των παραδοσιακών ίδιων πόρων για λογαριασμό της Κοινότητας. Οι σχέσεις μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών διέπονται από τις σχετικές με το σύστημα της κοινοτικής χρηματοδότησης διατάξεις, δηλαδή ιδίως την απόφαση 94/728, τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 1552/89 και τις γενικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 10 ΕΚ.

37 Μολονότι έχει δημιουργηθεί ένας αμιγώς τεχνικός σύνδεσμος μεταξύ των δύο αυτών συνόλων κανόνων, εφόσον ο κανονισμός 1552/89 αναφέρει τα στάδια τα οποία, σύμφωνα με τον τελωνειακό κώδικα, ακολουθούνται στο πλαίσιο της γενέσεως και της εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής, οι εν λόγω παραπομπές δεν ασκούν πάντως επιρροή επί της δημοσιονομικής ευθύνης των εθνικών αρχών έναντι της Κοινότητας για τα σφάλματα που διαπράττουν κατά την είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Αν ένα κράτος μέλος δεν εισπράττει τους εν λόγω

πόρους, μόνο δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού 1552/89 μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να απαλλαγεί από την υποχρέωση αποδόσεως των εν λόγω πόρων στην Επιτροπή.

38 Η παραπομπή του τελωνειακού κώδικα, ειδικότερα της φάσης που αποκαλείται «βεβαίωση» τελωνειακής οφειλής, στο άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89 πρέπει οπωσδήποτε να νοηθεί ως παραπομπή στις αντικειμενικές προϋποθέσεις που απαιτεί ο εν λόγω κώδικας ώστε να πραγματοποιείται η βεβαίωση, και όχι στο ζήτημα αν οι εθνικές αρχές μπόρεσαν ή δεν μπόρεσαν πράγματι να προβούν στη βεβαίωση στη συγκεκριμένη περίπτωση.

39 Η Δανική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι, από την αρχή της αγαστής συνεργασίας που θεσπίζει το άρθρο 10 ΕΚ, προκύπτει ότι τα κράτη μέλη έχουν καθήκον να διασφαλίζουν, με αποτελεσματική οργάνωση της διοικήσεώς τους, ότι οι ίδιοι πόροι εισπράττονται ορθώς και αποδίδονται στην Κοινότητα εντός των τασσομένων από την Κοινότητα προθεσμιών. Αν τα κράτη μέλη δεν τηρούν την εν λόγω αγαστή συνεργασία, η Επιτροπή μπορεί να ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά των κρατών μελών για κακή διαχείριση της εισπράξεως των ιδίων πόρων.

40 Ωστόσο, το ζήτημα που τίθεται στην υπό κρίση υπόθεση είναι ποιος πρέπει να υποστεί την απώλεια των ιδίων πόρων, που προκαλείται από αναπόφευκτα διοικητικά σφάλματα, ανεξαρτήτως της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της οργανώσεως του διοικητικού μηχανισμού.

41 Συναφώς, η Δανική Κυβέρνηση κρίνει ότι από την αρχή της επιείκειας προκύπτει ότι η Κοινότητα πρέπει να υποστεί την απώλεια των ιδίων πόρων που προκαλείται από διοικητικά σφάλματα.

42 Η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, από το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, προκύπτει ότι δεν υφίσταται βεβαίωση και επομένως εκ των υστέρων είσπραξη δασμών όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου. Εάν δεν υφίσταται βεβαίωση, δεν υφίσταται οφειλόμενο ποσό σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89 ούτε, κατά συνέπεια, καμία προς βεβαίωση απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων.

43 Το πλέον αποφασιστικό στοιχείο της σχέσεως που υφίσταται μεταξύ του τελωνειακού κώδικα και των διατάξεων για τους ίδιους πόρους έγκειται στο γεγονός ότι η Επιτροπή είναι αυτή η οποία, κατ' εφαρμογή των άρθρων 871 και 873 του κανονισμού 2454/93, είναι αρμόδια να καθορίσει αν τα κράτη μέλη μπορούν να παραιτηθούν της απαιτήσεως εισαγωγικών δασμών από τις επιχειρήσεις δυνάμει του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα. Είναι φυσικό να υποτεθεί ότι, αν ανατέθηκε στην Επιτροπή η μέριμνα να αποφασίζει αν τα κράτη μέλη μπορούν να μην απαιτήσουν εισαγωγικούς δασμούς από επιχείρηση, τούτο συμβαίνει διότι η μη είσπραξη εισαγωγικών δασμών συνεπάγεται την απώλεια ίδιου πόρου για την Επιτροπή.

44 Η Βελγική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, αντίθετα προς όσα ισχυρίζεται η Επιτροπή, το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 1α, του κανονισμού 1552/89 πρέπει να ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τον τελωνειακό κώδικα, άλλως το εν λόγω άρθρο καθίσταται άνευ αντικειμένου.

45 Η εν λόγω κυβέρνηση υπενθυμίζει εξάλλου ότι από τα άρθρα 869 και 871 του κανονισμού 2454/93 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη που έχουν αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο των κριτηρίων του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα έχουν την ευχέρεια να υποβάλλουν την περίπτωση στην Επιτροπή, αν η επίδικη τελωνειακή οφειλή δεν υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ, και την υποχρέωση να υποβάλλουν στην Επιτροπή το ζήτημα, αν η εν λόγω οφειλή υπερβαίνει το ποσό αυτό.

46 Ωστόσο, αν η αρχή που αποφασίζει, αφενός, περί του σφάλματος των αρχών κράτους μέλους κρίνει, αφετέρου, το ζήτημα της δημοσιονομικής ευθύνης του κράτους αυτού λόγω της ίδιας αυτής συμπεριφοράς, η οποία χαρακτηρίστηκε ως σφάλμα από την αρχή αυτή, θα αντέβαινε στους κανόνες που στηρίζονται στην αντικειμενικότητα και στην αμεροληψία. Τέτοιου είδους συγκέντρωση εξουσιών δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την αντικειμενικότητα των αποφάσεων αυτών, διότι οι ίδιοι πόροι θα καταλήξουν στη διάθεση της Επιτροπής ανεξαρτήτως της αποφάσεώς της.

47 Η Γερμανική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι, όσον αφορά τον τελωνειακό κώδικα και τις διατάξεις για τους ίδιους πόρους, τα άρθρα 217 έως 219 του εν λόγω κώδικα ρυθμίζουν λεπτομερώς τη λογιστική καταχώριση των εισαγωγικών και εξαγωγικών δασμών. Η αυστηρώς εσωτερική αυτή δραστηριότητα της τελωνειακής αρχής εξυπηρετεί κατ' ουσίαν την επιτάχυνση της εισπράξεως δασμών υπέρ της Επιτροπής. Για τον λόγο αυτό, κατά το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89 η λογιστική καταχώριση ή βεβαίωση λαμβάνεται ως σημείο αφετηρίας. Αντιθέτως, για τους επιχειρηματίες, οι εν λόγω διατάξεις έχουν μόνον έμμεση σημασία εφόσον δεν μπορούν να απαιτήσουν τη λογιστική εγγραφή του ποσού της γεννηθείσας απαιτήσεως.

48 Η Ιταλική Κυβέρνηση φρονεί ότι, από τόσο ευρεία και πρωτότυπη διατύπωση όπως η διατύπωση του άρθρου 10 ΕΚ, δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη υποχρεώσεως σε βάρος των κρατών μελών κατά τη βούληση της Επιτροπής.

49 Το άρθρο 17 του κανονισμού 1552/89 προϋποθέτει ότι η εν λόγω πίστωση έχει εγγραφεί λογιστικώς και, ως εκ τούτου, η ευθύνη του κράτους μέλους περιορίζεται στα ενδεχόμενα κενά κατά την είσπραξη των ήδη βεβαιωθεισών απαιτήσεων. Εντεύθεν, η εν λόγω διάταξη δεν διέπει το επίδικο στην παρούσα διαφορά ζήτημα, όπου η λογιστική εγγραφή των δασμών δεν έγινε λόγω σφάλματος των εθνικών αρχών, πράγμα το οποίο προκάλεσε απόφαση της Επιτροπής περί απαλλαγής από την καταβολή δασμών λόγω δικαιολογημένης εμπιστοσύνης κατά την έννοια του άρθρου 220, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα.

50 Η Ολλανδική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι στην απόφαση 94/728 δεν προβλέπεται, ούτε μπορεί να συναχθεί εξ αυτής, καμία ευθύνη του κράτους μέλους δυνάμει της οποίας το κράτος μέλος υποχρεούται, σε κατάσταση όπως η προκείμενη, να αποδώσει στην Επιτροπή ποσά που δεν μπορούν να εισπραχθούν εκ των υστέρων. Για τη στοιχειοθέτηση τέτοιου είδους ευθύνης απαιτείται ρητώς προβλεπόμενη στην εφαρμοστέα νομοθεσία διάταξη.

51 Ωστόσο, το καθεστώς του τελωνειακού κώδικα, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 1552/89 και την απόφαση 94/728, δεν προβλέπει διάταξη για την περίπτωση όπου δεν υπάρχει βεβαίωση υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του εν λόγω κώδικα.

52 Η Πορτογαλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το δικαίωμα των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων δεν δημιουργείται με τη γένεση της τελωνειακής οφειλής, αλλά κατά τη χρονική στιγμή όπου πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει η τελωνειακή νομοθεσία σχετικά με την εγγραφή του ποσού της απαιτήσεως και της ανακοινώσεώς του στον οφειλέτη και η απαίτηση μπορεί να θεωρηθεί ως βεβαιωθείσα, σύμφωνα το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89. Αν η εν λόγω απαίτηση δεν βεβαιώθηκε ή αν η βεβαίωση ακυρώθηκε, η καταβολή στην Επιτροπή ποσών που δεν εισπράχθηκαν λόγω σφαλμάτων που εμπίπτουν στην ευθύνη της οικείας διοικήσεως δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του κανονισμού 1552/89, αλλά ως αποζημίωση, κατά το μέτρο που προβλέπεται στο κοινοτικό δίκαιο.

53 Η Σουηδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 3, της αποφάσεως 94/728 αφήνουν σαφώς να εννοηθεί ότι οι Κοινότητες είναι αυτές που μπορούν να έχουν απαίτηση επί των τελωνειακών δασμών. Επομένως, δημιουργείται απαίτηση επί των τελωνειακών δασμών μεταξύ των Κοινοτήτων και κάθε οφειλέτη των εν λόγω δασμών. Το οικείο κράτος μέλος ουδαμώς μετέχει στην εν λόγω σχέση πιστωτή με οφειλέτη. Ο ρόλος των κρατών μελών περιορίζεται στη διασφάλιση της εισπράξεως των απαιτήσεων των Κοινοτήτων για λογαριασμό τους. Τούτο βεβαιώνεται από το γεγονός ότι η Επιτροπή, και όχι το κράτος μέλος, διαθέτει την εξουσία αποφάσεως περί μη βεβαιώσεως τελωνειακής οφειλής σε περίπτωση όπως η προκείμενη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

54 Εισαγωγικώς, υπενθυμίζεται, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στην παράγραφο 7 των προτάσεών του, ότι από το άρθρο 268, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες, προκύπτει ότι τα ελλειμματικά έσοδα ενός ίδιου πόρου πρέπει να αντισταθμίζονται είτε από άλλο ίδιο πόρο είτε από προσαρμογή των δαπανών.

55 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 8, παράγραφος 1, της αποφάσεως 94/728, οι ίδιοι πόροι των Κοινοτήτων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της εν λόγω αποφάσεως, εισπράττονται από τα κράτη μέλη και τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αποδώσουν τους ίδιους πόρους των Κοινοτήτων στην Επιτροπή. Ως έξοδα εισπράξεως τα κράτη μέλη παρακρατούν, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, της ίδιας αποφάσεως, το 10 % των ποσών που πρέπει να καταβληθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχεία α' και β', του ιδίου άρθρου, ποσοστό το οποίο ανήλθε εξάλλου σε 25 % για τα ποσά που έχουν βεβαιωθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 3, της αποφάσεως 2000/597.

56 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ούτε η ύπαρξη τελωνειακής οφειλής ούτε το ύψος του επιδίκου ποσού.

57 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1552/89 διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να βεβαιώσουν απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων «μόλις πληρωθούν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά τη βεβαίωση του ποσού του δασμού και την ανακοίνωσή του στον οφειλέτη».

58 Από τη διατύπωση της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι η υποχρέωση των κρατών μελών να βεβαιώσουν απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων γεννάται μόλις πληρωθούν οι εν λόγω προϋποθέσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία και, συνεπώς, δεν απαιτείται να λάβει πράγματι χώρα η βεβαίωση.

59 Όπως προκύπτει από τα άρθρα 217, 218 και 221 του τελωνειακού κώδικα, οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται όταν οι τελωνειακές αρχές έχουν τα αναγκαία στοιχεία και, επομένως, είναι σε θέση να υπολογίσουν το ποσό των δασμών και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 14ης Απριλίου 2005, C-460/01, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 71, και C-104/02, Επιτροπή κατά Γερμανίας, που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 80).

60 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να βεβαιώσουν τους ίδιους πόρους της Κοινότητας (βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις της 16ης Μαΐου 1991, C-96/89, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1991, σ. 2461, σκέψη 38, και Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 45). Πράγματι, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1552/89 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν

μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση να διαπιστώνουν τις απαιτήσεις, έστω και αν τις αμφισβητούν, άλλως υπάρχει κίνδυνος διαταράξεως της δημοσιονομικής ισορροπίας της Κοινότητας από την αυθαίρετη συμπεριφορά κράτους μέλους (βλ., συναφώς, τις αποφάσεις της 16ης Μαΐου 1991, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, προαναφερθείσα, σκέψη 37, και της 15ης Ιουνίου 2000, C-348/97, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2000, σ. I-4429, σκέψη 64).

61 Εντεύθεν, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διαπιστώνουν απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων από τη στιγμή που οι τελωνειακές τους αρχές μπορούν να υπολογίσουν το ποσό των δασμών που προκύπτει από τελωνειακή οφειλή και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη.

62 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα. Η εν λόγω διάταξη σκοπεί στην προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του οφειλέτη ως προς το βάσιμο του συνόλου των στοιχείων που παρεμβαίνουν στην απόφαση περί βεβαιώσεως ή μη βεβαιώσεως εκ των υστέρων των τελωνειακών δασμών [βλ., όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της «εκ των υστέρων» εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί από τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφηνίσθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254), που επαναλαμβάνονται στο άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, αποφάσεις της 27ης Ιουνίου 1991, C-348/89, Mecanarte, Συλλογή 1991, σ. I-3277, σκέψη 19, και της 14ης Νοεμβρίου 2002, C-251/00, Ilumitrónica, Συλλογή 2002, σ. I-10433, σκέψη 39]. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών δεν μπορούν να προβούν σε εκ των υστέρων βεβαίωση των οικείων δασμών, και επομένως ούτε σε εκ των υστέρων είσπραξή τους, αλλά δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να βεβαιώνουν την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων.

63 Η ύπαρξη της διακρίσεως αυτής μεταξύ των κανόνων περί υποχρεώσεως βεβαιώσεως της απαιτήσεως των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων και των κανόνων

περί δυνατότητας των κρατών μελών να εισπράττουν τους δασμούς έχει γίνει δεκτή από το Δικαστήριο με την απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 1999, C-61/98, De Haan (Συλλογή 1999, σ. I-5003). Συναφώς, αν η μη τήρηση εκ μέρους των εθνικών τελωνειακών αρχών των τασσομένων με την κοινοτική τελωνειακή νομοθεσία προθεσμιών μπορεί να οδηγήσει στην καταβολή τόκων υπερημερίας από το εν λόγω κράτος μέλος στις Κοινότητες, στο πλαίσιο της αποδόσεως των ιδίων πόρων, δεν διακυβεύει το απαιτητό της τελωνειακής οφειλής ούτε το δικαίωμα των εν λόγω αρχών να προβούν στην εκ των υστέρων είσπραξη εντός της τριετούς προθεσμίας του άρθρου 221, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα όπως προκύπτει από τη σκέψη 34 της προαναφερθείσας αποφάσεως De Haan. Ομοίως, μολονότι ένα σφάλμα των τελωνειακών αρχών κράτους μέλους συνεπάγεται ότι ο οφειλέτης δεν πρέπει να καταβάλει το ποσό των οικείων δασμών, δεν αίρει την υποχρέωση του εν λόγω κράτους μέλους να καταβάλει τόκους υπερημερίας καθώς και τους δασμούς που έπρεπε να έχουν βεβαιωθεί, στο πλαίσιο της αποδόσεως των ιδίων πόρων.

64 Όσον αφορά το επιχείρημα της Δανικής και της Βελγικής Κυβερνήσεως που αντλείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 871 και 873 του κανονισμού 2454/93, συναίνεσε στην εφαρμογή του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, επισημαίνεται ότι η εν λόγω διαδικασία δεν αφορά την υποχρέωση των κρατών μελών να βεβαιώνουν την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων. Πράγματι, ο σκοπός των άρθρων 871 και 873 του κανονισμού 2454/93 συνίσταται στη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (βλ., συναφώς, την προαναφερθείσα απόφαση Mecanarte, σκέψη 33) καθώς και, από κοινού με το άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του οφειλέτη (βλ. σκέψη 62 της παρούσας αποφάσεως).

65 Εξάλλου, το γεγονός ότι το δημοσιονομικό συμφέρον των Κοινοτήτων δεν διακυβεύεται στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 871 και 873 του κανονισμού 2454/93, διότι, εν πάση περιπτώσει, η απαίτησή τους επί των οικείων ιδίων πόρων πρέπει να βεβαιωθεί, διασφαλίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να δρα αντικειμενικά και αμερόληπτα στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας.

66 Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1552/89, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν όλα τα μέτρα που απαιτούνται ώστε τα ποσά που αντιστοιχούν στους βεβαιωθέντες δασμούς σύμφωνα με το άρθρο 2 του ιδίου κανονισμού να αποδίδονται στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή μόνον αν η είσπραξη δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί για λόγους ανωτέρας βίας ή εάν προκύπτει ότι είναι οριστικώς αδύνατο να προβούν στην είσπραξη για λόγους που δεν μπορούν να τους καταλογιστούν.

67 Ωστόσο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι υπάρχει άρρηκτη σχέση μεταξύ της υποχρεώσεως βεβαιώσεως των κοινοτικών ιδίων πόρων, της υποχρεώσεως εμπρόθεσμης πιστωτικής εγγραφής στον λογαριασμό της Επιτροπής και της υποχρεώσεως καταβολής τόκων υπερημερίας· εξάλλου, οι τόκοι αυτοί οφείλονται ανεξάρτητα από τους λόγους για τους οποίους η εγγραφή στον λογαριασμό της Επιτροπής διενεργήθηκε καθυστερημένα. Εντεύθεν, δεν υπάρχει λόγος να διακρίνεται η περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος διαπίστωσε τους ίδιους πόρους χωρίς να τους καταβάλει από την περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος παρανόμως παρέλειψε να τους διαπιστώσει, έστω και εν απουσία τακτής προθεσμίας (βλ., μεταξύ άλλων, την προαναφερθείσα απόφαση της 16ης Μαΐου 1991, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 38).

68 Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να βεβαιώσουν την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων από τη στιγμή που οι τελωνειακές τους αρχές έχουν τα απαραίτητα στοιχεία και, επομένως, μπορούν να υπολογίσουν το ποσό των δασμών που προκύπτει από την τελωνειακή οφειλή και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη, ανεξάρτητα από το αν πληρούνται τα κριτήρια για την εφαρμογή του άρθρου 220, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα και επομένως αν μπορεί ή δεν μπορεί να γίνει βεβαίωση και εκ των υστέρων είσπραξη των οικείων τελωνειακών δασμών. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, ένα κράτος μέλος που δεν βεβαιώνει την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων και δεν θέτει το αντίστοιχο ποσό στη διάθεση της Επιτροπής, χωρίς να πληρούται μία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1552/89, δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο και ιδίως από τα άρθρα 2 και 8 της αποφάσεως 94/728.

69 Ως προς το άρθρο 10 ΕΚ, το οποίο επίσης επικαλείται η Επιτροπή, παρέλκει η διαπίστωση παραβάσεως των γενικών υποχρεώσεων που περιέχονται στις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, η οποία διαφέρει της διαπιστωθείσας παραβάσεως των ειδικότερων κοινοτικών υποχρεώσεων που υπέχει το Βασίλειο της Δανίας, μεταξύ άλλων, από τα άρθρα 2 και 8 της αποφάσεως 94/728.

70 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το Βασίλειο της Δανίας, εφόσον οι δανικές αρχές δεν έθεσαν στη διάθεση της Επιτροπής ποσό 140 409,60 DKK, ως ιδίους πόρους, πλέον των αντίστοιχων τόκων υπερημερίας από τις 20 Δεκεμβρίου 1999, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο και, μεταξύ άλλων, παρέβη τα άρθρα 2 και 8 της αποφάσεως 94/728.

Επί των δικαστικών εξόδων

71 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη του Βασιλείου της Δανίας, αυτό δε ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του ιδίου κανονισμού, τα κράτη μέλη που παρενέβησαν στη διαφορά φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) **Το Βασίλειο της Δανίας, εφόσον οι δανικές αρχές δεν έθεσαν στη διάθεση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ποσό 140 409,60 DKK, ως ιδίους πόρους, πλέον των αντιστοίχων τόκων υπερημερίας από τις 20 Δεκεμβρίου 1999, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο και, μεταξύ άλλων, παρέβη τα άρθρα 2 και 8 της αποφάσεως 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.**

2) **Καταδικάζει το Βασίλειο της Δανίας στα δικαστικά έξοδα.**

3) **Το Βασίλειο του Βελγίου, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ιταλική Δημοκρατία, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Πορτογαλική Δημοκρατία και το Βασίλειο της Σουηδίας φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.**

(υπογραφές)